

שפת אמת על התורה

עש"ק פ' שמות, תשפ"ג

For sponsorship opportunities: yukolleLA.com

1. שפת אמת שמות פרשת שמות שנה תרלד

וְכַאֲשֶׁר יַעֲנוּ [אתו] כֹּן יִרְבֶּה [וְכֵן יִפְרָץ וַיִּקְצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל]. איתא בזה"ק כי גלות מצרים ועבודה הקשה הי' לטובה כדי שלא יתערבו בני"י באומות ע"ש. וכ"כ הפך לבם לשנוא עמו. שנותנים ע"ז שבח והודי' שנעשו שונאים לבני"י. וגם המצריים לא רצו להיות שונאים כי ידעו זה ג"כ [וז"ש בפרך בפה רך כו'] רק הש"י הפך לבם וכי ולאום מלאום יאמץ. פי' ע"י שנאתם בני"י מתרחקין מהם וכפי הריחוק כן ניתוסף להם כח:

2. שפת אמת שמות פרשת שמות שנה תרמ

בפסוק הָבֵה נִתְחַכְמָה לוֹ כֹּן יִרְבֶּה [וְהִיָּה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה] וְנוֹסֵף גַּם הוּא [עַל שִׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ] וְעָלָה מִן הָאָרֶץ. ונוסף גם הוא כו' ועלה מן הארץ. ב' פירושים ברש"י¹. והכל אחד. כי הנה חכמים הגידו כי גלות מצרים וכל הגליות הם להעלות ניצוצי קדושה שבכל המקומות כאשר מצינו כגן ה' כארץ מצרים. א"כ וודאי הי' נמצא שם מטמוניות. וגם בדברי יוסף רמזו חז"ל. שהטמין שלש מטמוניות כו'. ובוודאי גם המצריים. אותן החכמים שהי' בהם. הבינו זאת. ולכן רצו לענות את ב"י בעבודת הפרך שלא יהי' להם כח להוציא בלעם מפיהם. והיינו דכ'. פן ירבה. דכשמתרבה הטוב על הרע. נתבררי' ניצוצות הטובים מהתערובות. והי' כי תקראנה מלחמה פי' עם צד הקדושה. ונוסף גם הוא הוא אותה הארה מועטת טמונה שנמצא גם בהם. ועלה מן הארץ אותו הנקודה ע"י עליית בני"י כמ"ש ונצלתם את מצרים כו'. וב' הפירושים א'... וכאשר יענו כו' כי לפי רוב העבודה נתעצמו ב"י כמ"ש ולאום מלאום יאמץ.

3. שפת אמת שמות פרשת שמות שנה תרלח

בלבת אש מתוך הסנה במד' אני ישנה ולבי ער כו'. פי' שהקב"ה הראה למשה מראה גדולה זו מתוך חושך הגלות עצמו. וזה הי' התימה מדוע לא יבער הסנה מאחר שנמצא באמת התלהבות הגדול הזה איך יש קיום לקליפה המחשכת אורות הגדולים הללו. אך זה באמת רצה הקדוש ברוך הוא להראות לו כי אדרבה לפי גודל החושך והגלות נסתר בו אור גדול גנוז והוא בחי' הגאולה. כי הגלות הוא סימן על הגאולה. וכפי רוב קישוי הגלות מורה על תוקף הגאולה. וז"פ הכתוב וכאשר יענו אותו כו' וכן יפרוץ. פי' הכתוב מתרץ עצמו אשר לא ירהרו אחר הבורא ית' איך הניח לענות את עמו כ"כ כי כפי רוב העינוי כן יהי' אח"כ תוקף הגאולה:

הרחב דבר פרשת יתרו (יט:יט)

(א) והנה היה קול השופר הולך וחזק מאד, משונה מדרך קול שופר שבתחלתו הוא חזק ומשפיל והולך וכדתניא במכילתא, כדי להגיד לעם הי' הפלא שבתורה שבע"פ, שכל מה שיתאחר הזמן יתחזק יותר ויותר. אמנם בא זה הקול מן העשן הנורא להודיע כי כמו עשן הוא משל על חשכת הצרות, ושאין איש רואה מה נעשה בו... כך תוקף הגלות יהא גורם לחזק זה הקול, דאלו היו ישראל בשלוח בארץ ישראל לא היה מתחזק כח תורה שבע"פ כ"כ, וכמו שהיה בבית ראשון, ורק מעת שראה יאשיהו המלך את הגלות החל להקים את התורה... וכן בכל משך הגלות הצרות גורמות להגדיל תורה, והיינו קיום ישראל שלא יאבדו, וכמ"ש בס' דברים כ"ט ח'... אמנם אין שכל האדם להבין האיך קושי הגלות נותן להגדיל תורה שבע"פ, אבל אנו רואין שכן הוא, ע"כ הראה המקום ב"ה לדעת שמעשן הנורא יצא קול שהולך ומתחזק בדרך פלא, וכמו שאין אדם רואה ויודע מה שנעשה בעשן אבל מכ"מ הרי הקול יוצא, כך יהיה כח התלמוד שנכלל בדבר הי' משה ידבר וגו', ועי' ס' דברים י' ח' מש"כ.

¹ רש"י שמות (א:י): ועלה מן הארץ - על כרחנו. ורבותינו דרשו כאדם שמקלל עצמו ותולה קללתו באחרים, והרי הוא כאלו כתב ועלינו מן הארץ והם יירושה: